

Patriotisme estatal o la por a mostrar debilitats

El bloqueig d'Itàlia a la fusió d'Abertis i Autostrade, les condicions imposades per la CNE a l'opa d'E.ON o la decisió de París de fusionar GDF amb Suez per evitar una opa d'Enel són proves de l'afany dels estats de protegir les seves empreses. El debat és entre el campió nacional o la creació d'un mercat interior de la UE potent.

La decisió del Tribunal Suprem d'aixecar les mesures cautelars que paralitzaven l'opa de Gas Natural sobre Endesa, i de retruc també la d'E.ON, obre el camí perquè les dues companyies puguin presentar la seva oferta davant dels accionistes de l'elèctrica espanyola. Però el periple d'aquesta opa ha anat molt més enllà dels tribunals i de l'àmbit empresarial. Ha estat en l'agenda del Govern espanyol i de la Comissió Europea, i ha representat l'enfrontament directe entre aquestes dues institucions. L'executiu de Zapatero, a través de la Comissió del Mercat de l'Energia, pretenia imposar condicions encaminades a barrar el pas al gegant alemany, apel·lant a la defensa del consumidor espanyol però amb la intenció més o menys evident d'impedir que una companyia estrangera controli una empresa d'un sector estratègic per a l'economia espanyola. Tradicionalment, l'estat espanyol ha mostrat una tendència al proteccionisme, i en el passat ja va intentar crear camps nacionals, davant l'escasse-

tat de grans companyies amb seu al territori i el fet habitual que aquestes acabessin en mans estrangeres.

Però, de qui era competència l'opa d'E.ON sobre Endesa? D'acord amb la legislació comunitària, corresponia a la Comissió Europea de resoldre si es donaven les condicions perquè l'operació no vulnerés cap llei ni dret dels consumidors, ja que l'opa tenia dimensió comunitària. Per la seva banda, el Govern espanyol va apel·lar a raons d'interès públic per establir condicions molt restrictives a la compra pel grup alemany, ja que es tractava d'empreses que explotaven serveis públics de gas i electricitat. L'article 86.2 del tractat constitutiu de la Comunitat Europea estableix que "les empreses encarregades de la gestió de serveis d'interès econòmic general quedaran sotmeses a aquest tractat, en especial a les normes de competència, en la mesura en què l'aplicació d'aquestes normes no impedeixi el compliment de la missió específica d'aquestes empreses". D'altra banda, l'article 86.3 estableix que "la Comissió vetllarà per l'aplicació de les disposicions, i si fos necessari, dirigirà als estats membre directives o decisions apropiades".

Itàlia contra Abertis. El 2006, una altra empresa catalana, Abertis, va veure paralitzada una fusió amistosa amb la italiana Autostrade, a causa de les pressions exercides pel Govern italià, que va arribar a modificar una llei amb l'únic objectiu d'evitar la fusió. Patriotisme estatal, proteccionisme o simplement el desig explícit de posar traves a la consolidació d'un mercat interior de la UE, el cas és que l'executiu italià ha fet avortar una operació econòmica de gran importància per a Abertis. Tot això, mentre Itàlia es vanta de ser el país amb una legislació sobre absorcions més permissiva de la UE.

Per la seva banda, la companyia catalana no renuncia definitivament a consolidar la fusió, si en el futur es donen les condicions per fer-ho. A diferència del Govern espanyol, Abertis ha rebut el vistiplau de Brussel·les, que en el seu moment va dictaminar que Itàlia atemptava contra la lliure circulació de capitals i envaïa competències comunitàries amb el seu bloqueig.

Però si Itàlia ha estat botxí d'Abertis amb el seu patriotisme, també ha estat víctima d'una altra onada de proteccionisme, la qual li va arribar de França. L'interès de l'elèctrica italiana Enel per adquirir el grup francobelga de serveis Suez va ser ràpidament contestat pel govern de París, que va anunciar la fusió del monopoli francès del gas GDF amb Suez. Es creava un monstre nacional fora de l'abast de les mans estrangeres. "El desig del Govern és clar, defensar els interessos nacionals", va assegurar aleshores el primer ministre francès. L'executiu francès ha confeccionat una llista amb onze sectors estratègics que "mereixen protecció pel bé de la seguretat nacional".

Contra les reaccions proteccionistes. L'abril passat, en plena eferescència d'opes de dimensió comunitària, el Parlament europeu va aprovar una resolució en què manifestava la seva preocupació per "les accions d'un nombre cada vegada més gran de governs nacionals que pretenen adoptar, o que ja han adoptat, mesures defensives i protectores en favor d'indústries o empreses nacionals". La cambra comuna considera que aquestes mesures "constitueixen un atemptat contra els principis bàsics del mercat interior, ja que creen obstacles al dret d'establiment dels ciutadans d'altres estats membre, així com la lliure circulació de capitals". Per aquest motiu, aleshores

La CNE va imposar restriccions, anul·lades per Brussel·les, amb la intenció de protegir Endesa davant el gegant alemany E.ON, que ofereix més diners per acció que Gas Natural.

va fer una crida a la Comissió Europea perquè sigui més categòrica en la seva defensa del mercat interior, especialment en els àmbits de l'energia i el món financer.

Un dels debats més oberts sobre aquest context és si és just que els països membre de la UE protegeixin les seves empreses nacionals, però que a la vegada vegin amb bons ulls que aquestes companyies amplïin els seus tentacles comprant empreses a l'estranger. La majoria d'experts veuen complicat compatibilitzar aquest proteccionisme estatal amb la participació dels països

en el mercat europeu regint-se per les pròpies lleis, ja que poden perjudicar a la llarga un dels principis bàsics que fonamenten la integració europea, el lliure mercat i la lliure circulació de capitals, la qual cosa, de retruc, perjudica també les economies nacionals.

Aquest debat continua viu a la UE, perquè la directiva Opa, aprovada el 2004, no aporta una resposta clara a la qüestió de les intervencions estatals destinades a contraofertar una operació hostil sobre una societat nacional.

Gemma Aguilera

Breus

La Borsa de Barcelona crea un índex propi, el BCN Indexcat

Els inversors que vulguin calcular la rendibilitat de les empreses més rellevants del mercat de valors que tenen seu social a Catalunya ja disposen d'un indicador propi, el BCN Indexcat, creat per la Borsa de Barcelona. Aquest índex donarà referència d'una quinzena d'empreses, encapçalades per Banc Sabadell, Abertis, Gas Natural i FCC, i segons els càlculs estimatius que ha fet el parquet barceloní, en el període 2001-2006, la rendibilitat del BCN Indexcat s'hauria situat en un 142,9%, tres vegades superior a la que va obtenir realment l'Íbex-35. En l'índex tam-

bé hi ha companyies com Agbar, Damm, La Seda o Vueling. La Borsa de Barcelona representa gairebé un 30% sobre el total del mercat espanyol, que actua com una sola borsa a àmbit mundial, mentre que fa deu anys aquest pes no arribava al 5%.

Caprabo posa a la venda els 56 supermercats del País Valencià

Caprabo no ha resistit l'hegemonia de Mercadona al País Valencià i ha decidit vendre els 56 establiments que té distribuïts en aquest territori. L'eixida de Caprabo del País Valencià s'emmarca dins de l'estratègia de desinversió de la firma de distribució en tota la zona sud de l'estat, ja que també ha posat el cartell de "es ven" als establiments de Múrcia i Andalusia. Eroski i Carrefour es perfilen com les candidates més fermes a comprar els establiments. Per contra, Caprabo té intenció de continuar en les zones on manté una posició de lideratge, entre les quals hi ha les Balears.